

DE ASPERGETEELT IN HOLLAND.
Wij reproduceeren op deze pagina een drietal door onzen fotograaf genomen foto's, die een typischen kijk geven op het bedrijf der aspergeteelt in ons land. De afbeelding hierboven geeft het steken der asperges weer.

verhinderen wilde, afwerend. Zij kuste het hartstochtelijk. „Neen Rietje, ik ga niet dood. Ik blijf leven."

Vier jaar later zit Marie in een klein hotel te Rome. Een schemerlampje verlicht haar ingevallen bleeke wangen, waarop twee roode plekken branden. Om haar mond ligt een diepe, smartelijke groeve als van lang verzwegen en opgekropt leed. Haar groote, zwarte oogen gloeien als in koorts.

Een klein, in rood leeren bandje gebonden, album ligt voor haar. Op de eerste bladzijde ervan heeft haar nu zevenjarig dochtertje geschreven: „Wordt weer gauw gezond, lieve Mammie. Dan kom je weer spoedig terug naar je Rietje!"

Zij staart naar die woorden en het is haar alsof zij het vleierige, zangerige stemmetje van haar lieveling hoort. Ze zucht smartelijk. Dan staat ze op en loopt de kamer op en neer, terwijl tranen in haar oogen komen.

Maar ze wil zich beheerschen en inspanning kleurt haar wangen rood.

Eindelijk zet ze zich weer neer en schrijft, onder de onbeholpen letters van het kinderhandje:

O, wat is het leven vreeselijk. Ik moet, ik moèt schreien. Ik kàn het niet meer volhouden zoo! Ik zou gek worden. Zoo lang, lang reeds heb ik geworsteld, gevochten met mijn verlangen, mijn heimwee naar huis. Ik kan nu niet meer.

Ik ben nu reeds drie maanden hier in Rome. Adolf heeft mij tot hier gebracht. Hij is nu vanmorgen weggegaan en heeft me alleen gelaten.... Alleen. Ik ben gebannen uit mijn huis. Weggevoerd van allen die me dierbaar zijn en die ik liefheb. Weg van mijn lieve, zoete Rietje, mijn Adolf en Mama.

Ik moet nu verder reizen naar Caïro. De dokter wil het en alle verstandige menschen. Dus Adolf ook.

O, ik ben gedwongen om te gaan. Ik ben niet overtuigd, dat mijn verbanning noodzakelijk is. Want ik weet het, ik voel het, als ik thuis niet kan beter worden, word ik het nergens. Ik kàn niet gescheiden zijn van die ik liefheb! Veel liever zou ik in mijn huis, mijn eigen lief tehuis, gestorven zijn, met de hand van Adolf en Rietje in de mijne en bij allen, die ik liefheb. Zóó zou ik rustig kunnen doodgaan en de smart van het scheiden zou niet zoo hevig wezen als hier, waar ik alleen ben. Alleen, een vreemde onder vreemden, met slechts de herinnering aan een droom van geluk, die ik lang, lang geleden gedroomd heb. Want was het alles niet een droom? Heb ik niet slechts gedàcht gelukkig te zijn? Het was niet reëel, anders kon het niet zóó wreed zijn geëindigd.

Maar ik wil niet sterven. Ik wil het niet en ik kàn het niet ook. Voor Adolf niet en Rietje en Mama niet! O, Adolf, lieve Adolf, wat zul jij mij ook missen. Ik weet het. Jij, die niet gelukkig bent als ik niet lach. En mijn Rietje, o, neen, ik mag niet doodgaan, ik màg haar hellen jeugddroom niet zoo wreed verstoren. Ik moet, moet blijven leven voor hen. Zij hebben mij noodig, mijn Adolf en mijn kind, mijn zon, mijn lentedroom, dat ik eens den dood ontworsteld heb! Nu moet ik ze alleen laten.

Maar ik kòm terug. Ik wil niet schreien meer; ik wil gezònd worden.

Ik was ondankbaar tegen je, Adolf, toen ik wou, dat je mij mee terugnam naar huis, toen je vanmorgen wegging. Je offert alles voor mij op. Niet alleen ons kleine vermogen, maar ieder genoegen moet je je voortaan ontzeggen voor mij. Want het is duur in Caïro; veel te duur voor ons. En dat doe je alles voor mij, om mij gezond te maken! Voor jou, zei je vanmorgen, want je hadt maar één vreugde, één lust in het leven, en dat was ik. O, Adolf, lieve Adolf, vergeef mij mijn ondankbaarheid. Ik wil het je vergelden, je goedheid, als ik terugkom. Dan zal ik je helpen dragen de zorgen en het leed; dan zal ik je flinke, sterke vrouw zijn, een steun voor je! — Als ik terugkom! Maar ben ik dan zóó ziek?

Caïro, 12 November 1913.

Dus zóó is nu de dood! Niet grauw en leeg en donker, zooals men denkt, maar hel en frisch en kleurrijk. Geen donkere, duistere wanden, geen woeste leege vlakte, maar zon en licht en kleur. Het is hier alles gloeiend en heet; gloeiend de hemel, de wolken, de zee; alles, alles gloeiend, en gloeiender nog, vuur-heet het verlangen, het heimwee van de schimmen naar de aarde. Want schimmen zijn het, die hier komen om genezing te zoeken. Schaduwen van wat zij eens waren; schaduwen van gewezen schoonheid, zonder levenskracht, energie of hoop. Het leven heeft hen verstooten; slechts het verlangen naar hun vaderland is de eenige band, die hen met de aarde bindt. Zij waren hier rond, tastend en zoekend naar hun geluk, hun gezondheid, die zij reeds lang verloren hebben en ze hopen, dat ze die weer zullen vinden. Zoo vast en hecht is bij sommigen de herinnering aan de aarde, waarop zij met sterke voeten op vasten grond liepen, dat zij meenen, dat zij slechts droomen en aanstonds gezond ontwaken zullen om terug te keeren naar de bovenwereld. Maar die zijn pas kort hier en zij kunnen zich nog niet indenken dat het leven voor immer met hen heeft afgerekend. Anderen, die langer hier zijn — er zijn er, die 10, 15 jaar hier zijn en de herinnering aan het leven verloren hebben — weten beter. Zij weten, dat zij nooit meer zullen terugkeeren en dolen hier rond, rusteloos, moedeloos, niet wetend waàr hun moede hoofd te zullen neerleggen hier, waar alles slechts schijn van leven is.

Ik ben ook een schaduw nu, die in de brandende, zengende lucht zweeft. Mijn voorhoofd gloeit, brandt, en de wind uit mijn vaderland kan niet eens tot hier komen om het af te koelen. Ik hoor hier slechts vreemde spraken en zie slechts vreemde dingen.... niets, niets, dat aan mijn tehuis herinnert dan alleen mijn groot, smartelijk verlangen. Ik ben een schaduw in de onderwereld, en alles is brandend, gloeiend-heet... maar nòg gloeiender en brandender is mijn heimwee naar mijn land en naar allen die mij dierbaar zijn, van wie ik ben verstooten. Voor eeuwig?

Caïro, 5 Mei 1914.

Mijn verjaardag. Van morgen kreeg ik brieven van thuis. Juffrouw Anna schreef voor mijn kind.

Maar waarom heeft zij niet zelf geschreven? Zou zij ziek zijn? Mijn zonnetje, mijn alles, ziek, ziek als haar moeder? En dan van elkaar gescheiden. Juffrouw Anna schrijft wel, dat je gezond bent en dat zij erg goed voor je is, maar ik geloof het niet. Anders had je zelf je moedertje geschreven, hè Rie? En zij kàn niet zoo goed voor je zijn als ik, omdat zij geen moeder is. Maar als je ziek bent waarom schrijven ze het mij dan niet? Ben ik dan heelemaal van jelui verstooten, mag ik ook niet in mijn gedachten met jelui mede leven? O, mijn kind, mijn kind, ik ben toch

(Zie vervolg op pag. 10.)

DE ASPERGETEELT IN HOLLAND.
Het wegbrengen der asperges naar de wagens, die ze naar de markt vervoeren.

DE ASPERGETEELT IN HOLLAND.
Het eigenaardig vervoermiddel waarmede de asperges vervoerd worden.

DE ZALMVISSCHERIJ IN ONS LAND.
Hierboven een tweetal foto's, vervaardigd op de zalmzegenvisscherij de Koekoek te Ameide (aan den linkeroever van de Lek). De afbeelding links geeft het inhalen van de zegen; rechts: Het aanrijden van de zalmzegen. *(foto's Holland).*